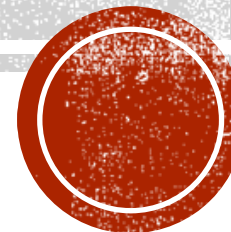


(NIE)WARTO SIĘ RÓŻNIĆ

16-17. 11. 2022 r.

Patrycja Dorsz vel Drożdż



▪ **„Wszyscy ludzie rodzą się wolni i równi w swej godności i swych prawach. Są oni obdarzeni rozumem i sumieniem i powinni postępować wobec innych w duchu braterstwa”**

*(artykuł 1 **Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka**, uchwalonej 10 grudnia 1948 roku przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych)*



**CZYM SIĘ CHCEMY RÓŻNIĆ?
W CZYM CHCEMY BYĆ PODOBNI?**

**CO NAS DZIELI?
CO NAS ŁĄCZY?**



„Przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela. Jest ona nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych”

*(artykuł 30 **Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej**)*



„Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia”

(artykuł 4 ustawy o systemie oświaty)



**CZY PRAWA CZŁOWIEKA OGRANICZAJĄ
DZIAŁANIA WŁADZY PAŃSTWOWEJ?**



- **„Wolność człowieka podlega ochronie prawnej. Każdy jest obowiązany szanować wolności i prawa innych. Nikogo nie wolno zmuszać do czynienia tego, czego prawo mu nie nakazuje”**

*(fragment artykułu 31 **Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej**)*



**CZY W SZKOLE, NA UCZELNI OBOWIĄZUJE
ZASADA – NAJPIERW OBOWIĄZKI-PÓŹNIEJ
PRAWA?**



- **„Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny”**

*(artykuł 32 **Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej**)*

Nikt. Również (a nawet przede wszystkim) zależne od dorosłych DZIECKO



- Podstawowe prawa człowieka spisane zostały w **Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka**, która przyjęta została 10 grudnia 1948 roku przez zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych. Dokument jest – jak wynika z jego nazwy – jedynie deklaracją.
- Aby ochronę praw człowieka uczynić skuteczną, sporządzono 4 listopada 1950 r. **Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności**, którą w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikował i podał do powszechnej wiadomości Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej 15 grudnia 1992 roku. Konwencja została przyjęta oraz ogłoszona w *Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z roku 1993, Nr 61, poz. 284.*



„Dzieckiem w rozumieniu Konwencji o prawach dziecka jest każda istota ludzka w wieku poniżej osiemnastu lat, chyba że zgodnie z prawem odnoszącym się do dziecka uzyska ona wcześniej pełnoletność”

(artykuł 1 Konwencji o prawach dziecka)



KTÓRE PRAWO W POLSCE MA NAJWYŻSZĄ WARTOŚĆ?

Konstytucja jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej

(artykuł 8 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej)

**Rzeczpospolita Polska przestrzega wiążącego ją prawa
międzynarodowego**

(artykuł 9 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej)



**„Zło na świecie płynie niemal zawsze
z niewiedzy”**

Albert Camus



PAŃSTWO ZOBOWIĄZAŁO SIĘ DO PRZESTRZEGANIA ZAPISÓW KONWENCJI O PRAWACH DZIECKA

To poszerza zakres praw dziecka i ucznia

Obowiązkiem władz szkoły, w tym nauczycieli i dyrektora jest nie tylko respektowanie praw człowieka, ale także edukowanie w zakresie problematyki praw człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem praw dziecka.



KRÓTKI LIST NA POŻEGNANIE: „JESTEM ZEREM”

Dominik to uczeń, który ubierał się inaczej niż koledzy i słuchał nie lubianej przez

nich muzyki. Na przerwach wołano za nim „ciota”, „pedzio”. Co najmniej raz dostał

kamieniem w głowę. Nauczycielka nazywała go przy całej klasie „głębem”. Koledzy

stworzyli w internecie stronę „Powieś się, pedale”. Dominik w szkole nie znalazł zrozumienia

ani wsparcia, mimo że żalił się nauczycielom, że jest popychany i wyzywany.

Chłopiec 7 maja 2015 r., w wieku 14 lat, popełnił samobójstwo.



POMYŚL O

Małym chłopcu, który przychodzi do pierwszej klasy....

Jest ciekawy świata, chce się uczyć, poznawać litery, mówić o tym, co go fascynuje i dzielić się tym, bawić się na przerwach z kolegami

Lecz kuleje na jedną nogę i jąka się.

Jest synem nieznanego ojca o nieznanym narodowości, ma ciemniejszy odcień skóry niż dzieci z klasy

Koledzy nazywają go „brudasem”, a nauczyciele „głębem”

Chłopiec ten przestaje dzielić się swoimi fascynacjami

Przestaje rozmawiać z kolegami bawić się z nimi na przerwach, traci motywację do nauki, czuje się samotny



POMYŚL 0

Pomyśl przez chwilę o nowej nauczycielce, której wyobrażenie samej siebie jest takie:

Jestem towarzyską, ekstrawertyczną osobą, lubię podróże i kuchnię portugalską, mam predyspozycje do pracy z dziećmi, zwłaszcza trudną młodzieżą. Przez kilka lat prowadziłam grupę teatralną z dziećmi-może to dobry pomysł, aby zaangażować dzieci w zabawę w teatr?

Jeśli pomyślałaś/eś, że spore, to dodajmy, że jest to młoda kobieta. Jakie ma szanse na odnalezienie się w Waszej szkole?

Dodajmy, że opisywaną osobą jest młoda Czeczenka – muzułmanka.

Jej ścieżka kariery najprawdopodobniej jeszcze bardziej się skomplikuje, być może w Polsce w ogóle nie będzie możliwa. Zwłaszcza na stanowisku nauczycielki.



OGRANICZENIA

Prawo dotyczące swobody wyrażania własnych poglądów jak i prawo do swobodnej wypowiedzi (tak samo jak i zdecydowana większość praw człowieka) mogą podlegać ograniczeniom, które są przewidziane przez ustawę i konieczne w społeczeństwie demokratycznym z różnych względów np. z uwagi na zapobieżenie przestępstwu, zakłóceniu porządku publicznego, z uwagi na ochronę moralności, ochronę dobrego imienia, praw i wolności innych osób.



CO MOŻEMY.....

„Wskazać piekło nie znaczy, rzecz jasna, powiedzieć nam cokolwiek o tym, jak z niego ludzi wyrwać ani jak

przygasić jego płomienie. A jednak umocnienie własnego poczucia i uznanie, jak wiele cierpienia spowodowanego

ludzką nikczemnością jest w świecie, który dzielimy z innymi, wydaje się dobrem samym w sobie.”

Susan Sontag



CHOĆ CZASAMI CZUJECIE SIĘ BEZSILNI...

.....to Wy jako nauczyciele macie największą władzę nad atmosferą w szkole.

Dzieci, młodzież, studenci są słabsi.
Dyskryminowani są słabsi. Potrzebują Waszej pomocy.



KIM JESTEM?

Wyobrażenie o naszej tożsamości
osobistej i grupowej

Kim jestem?

Kim nie jestem?

Kim bywam?



W CZYM CHCESZ BYĆ RÓŻNY

Czym chcesz się wyróżniać?

Co czyni Cię wyjątkowym?

W czym zdecydowanie chcesz być inny, niż pozostali?

Co daje Ci poczucie autonomii i odrębności, własnej, niepowtarzalnej tożsamości?



W CZYM CHCESZ BYĆ PODOBNY...

Do jakiej grupy ludzi chcesz być podobny?

Z kim chcesz się identyfikować?

Jakie cechy są pożądane w „Twojej” grupie i jak bardzo chcesz się do niej upodabniać?



KOŁO RÓŻNORODNOŚCI

Tożsamość pierwotna

Rasa

Etniczność

Wiek

Płeć

Orientacja seksualna

(Nie)pełnosprawność

Tożsamość wtórna

Doświadczenie

Stan cywilny

Wyznanie

Dochód

Położenie geograficzne

Stan rodzinny

Wykształcenie

Zawód



TOŻSAMOŚĆ SPOŁECZNA

Składa się z

(1) cech osobowości,

(2) cech wrodzonych (pierwotnych) i

(3) cech nabytych (wtórnych).



JAKA JEST SIŁA TWOJEJ AUTOIDENTYFIKACJI?

Myślisz o sobie to, co czujesz, co myślisz?

Czy myślisz tak, jak postrzega Cię grupa,
najbliżsi?



JAK WAŻNA JEST „GRUPA”

ludzie najpierw myślą o sobie jako o członkach/iniach grupy, dopiero później opisują siebie jako jednostki.



FAKTY

Uczniowie i uczennice, studenci, którzy nie czują się w szkole bezpiecznie i komfortowo, nie mają warunków do nauki.

Ich uwaga i emocje koncentrują się na sytuacjach raniących lub zagrażających. Jeśli w szkole jest grupa młodzieży, która ze względu na jakąś cechę (np. płeć, kolor skóry, orientację seksualną, stan majątkowy) jest bardziej narażona na szykany i może być gorzej traktowana od reszty, to oznacza to, że szkoła nie zapewnia równego prawa do nauki, reprodukuje opresję i utrwała nierówności społeczne.



BADANIA

Raport przygotowany przez Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej podsumowujący wyniki ogólnopolskiego badania wskazuje, że w szkołach dyskryminacja jest powszechnym zjawiskiem.

Jednocześnie w niewielu szkołach spotyka się ona z wyraźną reakcją albo adekwatnymi działaniami profilaktycznymi



EDUKACJA DYSKRYMINACYJNA

„świadome działanie

podnoszące wiedzę, umiejętności i wpływające na postawy,
które ma na celu przeciwdziałanie dyskryminacji i
przemocy motywowanej uprzedzeniami oraz wspieranie
równości i różnorodności”



RÓŻNORODNOŚĆ DZIAŁAŃ

Edukacja równościowa, uczenie tolerancji, działania na rzecz równego traktowania, edukacja na rzecz praw człowieka.



RÓŻNE FORMY

Edukacja antydyskryminacyjna może mieć miejsce zarówno podczas lekcji wychowania fizycznego, matematyki, jak i pozalekcyjnych zajęć teatralnych. Może to być np. festyn, konkurs tematyczny, pokaz filmowy, dyskusja lub wycieczka.



„NIE BAW SIĘ Z NIM, BO...”

Dziecko uważa wszystkie inne dzieci za równe. Bawi się z wszystkimi

To my dorośli uczymy je kategoryzować

Dziecko najpierw przyjmuje stereotyp, a potem dopiero go charakteryzuje



STEREOTYPY RZĄDZA

Stereotypy to rozpowszechnione w danej grupie opinie, przekonania, reprezentacje czy schematy poznawcze, których obiektami są inne grupy społeczne czy kulturowe.

Działają gdy:

Czegoś nie wiemy

Mocno coś się wyróżnia

Podczas rywalizacji i konfliktów



JAK DZIAŁAJĄ?

STEREOTYPY

Upraszczają świat

Są powszechne i mają społeczny charakter (nie weryfikujemy ich)

Są dziedziczone społecznie i kulturowo

Zawierają uogólnienia

Wartościująco-emocjonalny charakter (np. coś jest dobre lub złe. Albo stereotypy pozytywne i negatywne – Polacy są nieufni, Amerykanie są odważni)



CO DAJĄ I CO ODBIERAJĄ?

- ułatwiają przystosowanie i orientację w świecie,
- oszczędzają „wysiłku poznawczego”,
- ograniczają konieczność poszukiwania i weryfikowania informacji,
- dają gotowe wzorce myślenia.

- minimalizują informacje o cechach jednostek,
- utrudniają dostęp do poszczególnych ludzi,
- dają jedynie dostateczne rozwiązania,
- tworzą nietrafne obrazy innych,
- ograniczają doświadczenie i rozwój,
- schematyzują i ograniczają myślenie,
- zwiększają podatność na manipulację i wpływ



SAMOSPEŁNIAJĄCA SIĘ PRZEPOWIEDNIA

Mechanizm samospełniającej się przepowiedni opiera się na tym, że

- (1) osoba spostrzegająca wyrabia w sobie oczekiwania co do tego, jak będzie zachowywał się ktoś inny, i zaczyna
- (2) traktować daną osobę zgodnie z własnymi oczekiwaniami.
- (3) Osoba spostrzegana reaguje zachowaniem odpowiadającym oczekiwaniom,
- (4) Potwierdzając tym samym błędne spostrzeżenia i oczekiwania.



UPRZEDZENIA

Uprzedzenie to negatywna postawa wobec zdefiniowanej społecznie grupy i każdej osoby, która jest spostrzegana jako jej członek/kini.



MIKRONIERÓWNOŚCI

Mikronierówności – drobne, często nieuświadomione i nieintencjonalne, deprecjonujące zachowania werbalne i niewerbalne, które prowadzą do wykluczenia.

Przykłady mikronierówności:

- unikanie, milczenie, ignorowanie, (np. nieprzedstawienie osoby na zebraniu, pominięcie przy powitaniach, brak odpowiedzi na pytanie danej osoby),
- śmiech, żarty, dowcipy (bezpośrednio z danej osoby, ale też z posiadanej przez nią cechy czy tożsamości),
- mimika, gestykulacja i postawa ciała („wywracanie oczami”, wzdychanie, nieprzyjemny ton głosu, odwracanie się plecami),
- pogardliwe komentarze, szeptanie o osobie na boku, niesłuchanie jej wypowiedzi, przerywanie,



- zlecenie zadań na podstawie pierwotnych cech i skojarzeń z nimi, a nie kompetencji (zwrócenie się do mężczyzny, by pomógł przy komputerze, a do kobiety, by robiła notatki na spotkaniu/szkoleniu; oddelegowanie Roma na konferencję
- na temat różnorodności bądź do stworzenia zespołu do spraw mniejszości w firmie tylko dlatego, że ma mniejszościowe
- pochodzenie etniczne, a nie dlatego, że zajmuje się tym tematem),
- uwagi dotyczące stereotypowo przypisywanych cech (np. wyglądu: wszystkie piękne panie prosimy o wzięcie udziału
- w spotkaniu; tylko żeby mi się żaden Hiszpan nie spóźnił na zajęcia; to może Czeczeni przygotowują wieczór integracyjny z tańcami),
- mylenie tytułów/pozycji/funkcji



MIKROAFIRMACJE

drobne zachowania werbalne i niewerbalne, często ledwo zauważalne, świadomie wysyłane i odbierane, które przeciwdziałają wykluczeniu.

Skinięcie głowy

Gest ręką

Ukłon



DYSKRYMINACJA

Dyskryminacja oznacza niewłaściwe, wybiórcze, krzywdzące, nieuzasadnione i niesprawiedliwe traktowanie poszczególnych jednostek z powodu ich przynależności grupowej.

w bezpośrednim krzywdzeniu, odmawianiu

pomocy, zachowaniach werbalnych i niewerbalnych, jawnym ocenianiu, nieprzychylnym traktowaniu, przemocy

fizycznej i symbolicznej.



ŁAŃCUCH DYSKRYMINACJI

**Uogólnione
przekonania o
grupie**

Stereotypy

**Postawy
zbudowane na
podstawie
stereotypów i
uczuć**

Upředzenia

**Zachowania
wobec osób
przynależących
do stereotypizowanej
grupy**

Dyskryminacja



WŁADZA DOMINACJA ZALEŻNOŚĆ

Max Weber: „władza to umiejętność narzucania swojej woli innym”.

rodzic – dziecko

szef – pracownik

Polacy – imigranci

mężczyźni – kobiety

zdrowi i sprawni – niepełnosprawni



Dyskryminacja strukturalna -
wykluczenie społeczne

Dyskryminacja instytucjonalna ----
nierówny dostęp

Dyskryminacja indywidualna ----przemoc,
niemożność realizacji celów



.....**IZMY**

.....**FOBIE**

Seksizm

Ageizm (wiek)

Ableizm (niepełnosprawność)

Antysemityzm

Homofobia

Islamofobia

Klasizm (np. bogaci i biedni)

Ksenofobia (cudzoziemcy)

Rasizm

Romofobia



MECHANIZMY

Izolacja (no kilka osób może być, ale nich nam się tu nie panoszą)

Segregacja (lepsze i gorsze dzielnice)

Podwójne standardy (Nie mogłem znaleźć żadnej kompetentnej kobiety na to stanowisko)

Zaniżone standardy kompetencji (Nie będziemy go o to pytać, on jest ze wsi więc na pewno nie wie)

Stygmatyzacja



Separacja przestrzenna (oni mają takie wymogi co do przestrzeni, specyficzne potrzeby żywieniowe, że lepiej zagwarantować im oddzielną kuchnię, salę)

Mikronierówności (mężczyzna zwracający się po imieniu/zdrobniale do kobiety, a po nazwisku do mężczyzny na tych samych stanowiskach))

Tokenizm (włączanie przedstawicielek/li grup mniejszościowych do sfery publicznej bez dawania im możliwości realnego wpływu na działania i zmiany)



REAGOWAĆ, NIE REAGOWAĆ?

Nie wątp nigdy, że niewielka grupa myślących, zaangażowanych obywateli może zmienić świat, albowiem do tej pory jedynie im się to udawało.

Margaret Mead



STRATEGIE PRZETRWANIA

Separacja (od źródeł dyskryminacji)

Asymilacja i odrzucenie własnej grupy
(podporządkowanie się większości)

Marginalizacja (odsunięcie się od ludzi, sceptycyzm
wobec świata)



KIEDY ODPOWIEDZIALNOŚĆ WIDZĘ NA ZEWNĄTRZ.....

- obsesyjna podejrzliwość,
- spryt i przebiegłość,
- wzmocnienie relacji z grupą własną,
- uprzedzenia wobec innych grup,
- agresja i rewolucja.



KIEDY ODPOWIEDZIALNOŚĆ PO MOJEJ STRONIE

- zaprzeczanie przynależności do dyskryminowanej grupy,
- wycofanie i bierność,
- błaznowanie, bądź przyłączanie się do żartów,
- nienawiść do siebie,
- neurotyzm



GDY NIE REAGUJESZ...MOŻESZ

- hamować sprzeciw innych wobec działań
- doprowadzić do zwiększenia brutalności lub rozszerzenia zasięgu dyskryminujących zachowań,
- zostać odebrany przez osoby dyskryminujące jako poparcie dla prowadzonych przez siebie działań.



Kiedy przyszli po Żydów, nie protestowałem. Nie byłem Żydem.

Kiedy przyszli po komunistów, nie protestowałem. Nie byłem komunistą.

Kiedy przyszli po socjaldemokratów, nie protestowałem. Nie byłem socjaldemokratą.

Kiedy przyszli po związkowców, nie protestowałem. Nie byłem związkowcem.

Kiedy przyszli po mnie, nikt nie protestował. Nikogo już nie było.

Martin Niemöller, teolog i działacz antynazistowski, 1945, Niemcy



KTO REAGUJE?

Gotowość do reagowania jest tym większa, im mniejsze jest odczuwane przez osoby zagrożenie własne

W sytuacjach, w których osoby czują, że nie mają już wyjścia, że tylko w ich rękach leży los drugiego człowieka, że zagrożenie jest już tak duże, że nie wolno pozwolić sobie na zbagatelizowanie i bierność.

Poczucie zagrożenia, że samemu/ej można się stać osobą dyskryminowaną.

Poczucie, że jest się w grupie większościowej, na lepszej, mocnej pozycji, której jest się pewnym/ą, dodaje sił i wiary w możliwość skutecznej interwencji.



JAK PRZECIWDZIAŁAĆ?

Organizowanie lub uczestnictwo w manifestacjach, happeningach, wiecach, marszach, działaniach artystycznych, przygotowywanie i/lub podpisywanie pism, petycji, listów protestacyjnych, wolontariat w organizacjach przeciwdziałających dyskryminacji

Ośrodki dla osób z grup dyskryminowanych,

Edukacja rówieśnicza/incydentalna (codzienne rozmowy z bliskimi, rodziną, przyjaciółmi, spotkanymi osobami i przekazywanie im informacji i uwrażliwianie),

Wypowiedzi na forach internetowych dające przeciwwagę stereotypom i mowie nienawiści, interwencje u administratorów/ek stron internetowych,

Wysyłanie uwag i komentarzy do mediów, gdy te dyskryminują, zgłaszanie spraw do rzecznika, powołanych w tym celu instytucji i organizacji,

Udział w warsztatach antydyskryminacyjnych, zdobywanie wiedzy na temat zjawisk oraz poznawanie osób z grup dyskryminowanych,



Regulaminy antydyskryminacyjnych (w miejscu pracy, nauki, grupie formalnej i nieformalnej), powoływanie ciał monitorujących równość/jej brak (np. komisje do spraw równości w szkołach, uczelniach),

Uczestniczenie w otwartych wydarzeniach organizowanych przez grupy mniejszościowe,

Podkreślanie korzyści z różnorodności i równości w różnych sytuacjach społecznych, Uczestniczenie w spotkaniach wyborczych, konsultacjach społecznych i podnoszenie na nich kwestii ważnych dla promowania równości,

Przyczynianie się do rozbudowania wiedzy na temat dyskryminacji i przeciwdziałania oraz wiele, wiele innych...



STRATEGIE

Zasada empowermentu (włączania) – zagwarantowanie udziału przedstawicielek/li grup mniejszościowych w celu zaangażowania

i podniesienia rzeczywistej zdolności tych grup do wpływania na sprawy, które ich dotyczą

Mikroafirmacje – wysyłanie sygnałów wsparcia, docenienia, zrozumienia, mających przywrócić wiarę w siebie i dać siłę do odpierania mikronierówności.

Sięganie po talenty – polega na dostrzeżeniu i przyznaniu się do stosowania podwójnych standardów bądź ignorowania osób z grup mniejszościowych.

Przeddefiniowanie realiów obszarów dominacji grupy większościowej



REAGOWANIE

FUKO

F jak fakty: Powiedz, jakie konkretne zachowanie jest dyskryminujące,

U jak uczucia: Nazwij emocje i stany, jakie w tobie wywołuje,

K jak konsekwencje: Pokaż i uświadom konsekwencje dyskryminacji,

O jak oczekiwania: Sprecyzuj, jakiej zmiany w postawach, zachowaniach oczekujesz od osoby.

Czuję niesprawiedliwość, kiedy ponieważ traktuje Hassana tak samo jak Ciebie i zależy mi na tym, aby wszyscy w naszej placówce dobrze się czuli. Co możesz zrobić, aby również Hassan czuł się dobrze w Twoim towarzystwie i też mógł realizować program?



KOMUNIKAT JA

Jestem wściekła na ciebie i nie podoba mi się żart,
który przed chwilą powiedziałaś/aś,

zamiast: TY idioto/ko, zawsze będziesz sobie tak
kretyńsko żartował/a!



DRABINKA SPRZECIWU

Informowanie

Wyrażanie uczuć

Odwołanie się do zaplecza

Stosowanie zaplecza

Powiedziałeś do mnie, że jestem dziwolągiem bez nogi. To mnie obraża. W tym miejscu panuje zasada równości i jest przestrzegana, gdyż to ważne aby każdy czuł się tutaj dobrze. Nie zgadzam się abyś tak do mnie mówił i jestem zdecydowana odwołać się do panujących zasad jeśli nie przestaniesz.



JAK POMÓC OSOBOM DYSKRYMINOWANYM?

Pokaż, że niepełnosprawność nie jest cechą osoby, ale raczej sytuacją, w jakiej osoba może się znaleźć w związku z ograniczoną sprawnością swojego organizmu.

Rozmawiać i budować relacje: „Żeby nie tak było, że wykładowca tylko prowadzi wykład”

Pomagać, interweniować „ Mówiliśmy, prosiliśmy, ale wykładowca tylko „ah”, „aha” i nic nie zrobił”

„nauczyciel tylko potakiwał, nic nie zrobił, poszedł z tym do innego nauczyciela ale nie pomógł. A my i tak wiemy, że zawiódł nasze zaufanie. To już mu nie powiemy”

Ustalać zasady i rozmawiać o nich: „ Tak naprawdę o tym się nie rozmawia w szkole więc najpierw trzeba rozmawiać, a potem ustalać zasady”



„Co z tego, że pójdziemy do rektora skoro wykładowca, który nękał naszą koleżankę to zastępca rektora?”

„Nauczyciel tylko rozdmuchuje całą sprawę zamiast pomóc. Pedagog, policja, rodzice. Wszystko na raz. To tylko pogarsza sprawę”

„nie lecieć tylko z materiałem. Porozmawiać też. Jak mamy mówić komuś kogo nie znamy? „

„Jak czasem szkoła, uczelnia tak wszystko napompuje to dopiero czujesz się niczym, ofiarą i zerem”



STWÓRZCIE WŁASNY KODEKS RÓWNEGO TRAKTOWANIA

Kodeks musi wypływać z dwóch źródeł:
nauczyciele, dyrekcja, pracownicy i
uczniowie oraz osoby, które zgłaszają
problem.



Dziękuję

